

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina 9-ji 1954 m. lapkričio mėn. 14 d., sekmadienis Kaina
metai № 91 (857) 15 kp

SPARTINKIME KŪLIMĄ, SĖKLŲ SUPYLIMĄ

Eilėje rajono kolūkių tinkamai organizuoti derliaus kūlimo darbai, daug dėmesio skirta sėklų fondų sudarymui. „Laisvės“ kolūkyje jau nuo pat derliaus nuėmimo pradžios netrikdomai vyksta kūlimo darbai, ir naujojo derliaus jau iškulta daugiau kaip pusė, atsiskaityta su valstybe, grūdai ruošiami sėklai. Sparčiais tempais vyksta derliaus kūlimas „Vėžio- nių“, „Mūsų rytojaus“ kolūkiuose. Lygiagrečiai su kūlimo darbais čia pilami sėklų fondai.

Bet dar daugelyje kolūkių vilkinamas grūdinių kultūrų kūlimas, delsiama su sėklų fondų sudarymu. Štai, „Šetekšnos“ kolūkyje teiškulta vos 21 proc. javų ir kt. Sėklų fondų sudarymui nepasiruošta. Kolūkis turi visas galimybes užtikrinti sparčiai šių darbų eigą. Čia dirba sudėtinga kuliamaoji. Tačiau, eiliškai vykdydamas kitus ūkinius darbus, kolūkis kūlimą nustūmė į paskutinę vietą. Prikūlus tiek, kiek reikėjo grūdų atsi-skaitymui su valstybe, kūlimas sustojo. Marytės Melnikaitės vardo kolūkyje yra net dvi Skapiškio MTS kuliamosios, bet kuliama lėtai, neorganizuotai. Čia kuliamosios dažnai prastovi be darbo vien dėl to, kad iš anksto nenumatomi judėjimo maršrutai, o jei ir kuliama, tai į dieną tik kelias valandas. Sėklų supylimui dar neparuošti sandėliai. Neleistinai delsiama kūlimo darbai „Aušros“ žemės ūkio artelėje. Dėl blogo darbo jėgos paskirstymo kuliamosios prastovi. Kolūkio vadovai guodžiasi, kad, kai prasidės šalčiai ir užsibaigs ūkiniai darbai,

visas jėgas sutelks kūlimui ir ilgai neužtruks. Tokia nuomonė yra klaidinga. Praėjusieji ūkiniai metai vaizdžiai parodė, kokius nuostolius kolūkiui neša suvėluoti kūlimo darbai. Praeitais metais, Mičiurino vardo, „Žalgirio“ ir kitose žemės ūkio artelėse iki vasario mėnesio uždelsus kūlimą, pusę derliaus iškulė žiurkės, o kuliamosios pervežimui dėl sniego gausumo neužteko net ir traktoriaus. Tačiau eilė kolūkių nepadarė reikiamos išvados iš praėjusių metų klaidų, atnešusių žalą visuomeniniam ūkiui, sumažinusių darbdienio vertę. Panašiomis nuotaikomis gyvena „Laukų spartuolio“, „Nemuno“, „Pakupio“ ir kitų žemės ūkio artelių vadovai, kurie lėtai, neorganizuotai vyksta grūdinių kultūrų kūlimas, dar net nepradėtas sėklų fondų supylimas, neparuošti grūdų sandėliai.

Svarbus ir atsakingas vaidmuo šių darbų eigoje tenka mašinų - traktorių stotims. Skapiškio MTS vadovai apsiribojo kuliama- jų mašinų išsiuntimu į kolūkius, bet jų darbu mažai tesidomi. Apie tai kalba ir toks faktas, kad vyr. inžinierius J. Margovskis nežino, kokiam kolūkyje kokios mašinos dirba. MTS aptarnaujamoje zonoje septyni kolūkiai nė grūdo neiškulė sėklai, tačiau ir tai neįaudina atsakingų MTS vadovų. Nedaug geresnė padėtis ir Kupiškio MTS. Sėklų supylimo klausimas pamirštas.

Sparčiai šių darbų eigai užtikrinti reikia mobiliuoti visas jėgas, tinkamai jas paskirstyti, nuolat kontroliuoti jų darbą.

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakas

DĖL LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS
LIAUDIES TEISŲ RINKIMŲ

Remdamasis Lietuvos TSR Konstitucijos 82 straipsniu ir „Lietuvos TSR liaudies teismų rinkimų nuostatų“ 36 straipsniu, Lietuvos Tarybų Socialistinės Respub-

likos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria: Paskirti Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos liaudies teismų rinkimus sekmadienį, 1954 m. gruodžio 12 dieną.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas
J. PALECKIS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
S. NAUJALIS

Vilnius, 1954 m. lapkričio 9 d.

Mokslinių kadro paruošimas

Aspirantūrą prie Lietuvos TSR Mokslų akademijos kasmet baigia dešimtys jaunų mokslininkų. Per pokarinį laikotarpį 27 Akademijos aspirantai apgynė disertacijas moksliniam laipsniui gauti. Šiemet disertacijas gina dar 15 jaunųjų mokslininkų.

Šiomis dienomis Mokslų akademijoje pasibaigė egzaminai į aspirantūrą. Priimta apie 60 jaunuolių ir merginų, baigusių aukštąsias mokyklas. Šiais metais aspirantūroje prie respublikos Mokslų akademijos mokysis daugiau kaip 170 būsimųjų mokslininkų.

Dešimtys jaunuolių ir merginų įstojo į aspirantūrą prie Maskvos, Leningrado ir respublikos aukštųjų mokyklų bei mokslo įstaigų.

(ELTA).

Kolūkiai parduoda pieną

PASVALYS. Pilnutinai įvykdę privalomųjų pieno pristatymų planą, rajono kolūkiai parduoda valstybei pieną supirkimo kainomis. Į priėmimo punktus jau pristatyta pieno beveik dešimt kartų daugiau, negu pernai.

Dauguma žemės ūkio artelių pardavė valstybei ne mažiau kaip 1.100—1.400 centnerių pieno. Po 1.500—2.000 centnerių pieno valstybinių supirkimų tvarka pristatė „Kiemėnų“, Stalino vardo, „Salocių“ kolūkiai.

(ELTA).

Mitingas žuvusiems už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę kariams paminėti

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 37-ųjų metinių proga broliškose kapinėse įvyko mitingas Didžiojo Tėvynės karo metu žuvusiems kariams paminėti. Mitingą atidarė partijos rajono komiteto darbuotojas Z. Rimša. Kalbėjo drg. drg. B. Petrauskaitė, Zagrebinas, P. Jusius ir kt. nušvietė šlovės kelią, nuėitą tarybinių karių Didžiajame Tėvynės kare.

Tarybiniai kariai,—pasakė

drg. Zagrebinas,—savo kraujo kaina apgynė mūsų Tėvynės garbę ir nepriklausomybę, išgelbėjo visą žmonių nuo hitlerinio paver-gimo grėsmės.

Kariai,—kalbėjo P. Jusius,—kurie yra palaidoti šiose kapinėse, kovojo už šviesią visos žmonijos ateitį, už tai, kad daugiau nebūtų karų. Amerikiniai imperialistai, siekdami pasaulinio viešpatavimo, siekia sukurstyti naują karą.

Visų tarybinių piliečių pareigą tai atsakyti pasiaukojimu darbu mūsų mylimos Tėvynės labui.

Mitinge dalyvavę darbo žmonės taip pat prisiminė ir rajono dirbančiuosius, žvėriškai nužudytus pirmaisiais pokariniais metais lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų.

Rajono darbo žmonės, komjaunimo organizacijos ir pionieriai ant karių kapų padėjo virš 20 vainikų.

A. Maironis

200 cnt runkelių iš ha

„Stalino keliu“ kolūkio I laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje brigadininko P. Gintauto, užbaigtas cukrinių runkelių nuėimas. M. Gintautaitės vadovaujama cukrinių runkelių auginimo grandis derliaus nuėimą pradėjo dviem savaitėm anksčiau, negu pernai, ir pirmoji ji užbaigė. Ne daug kuo atsilieka ir L. Užtupaitės vadovaujama grandis. Derliaus nuėime aktyviai dalyvavo Kulikienė, B. Gintautienė, P. Janilionienė ir kiti šios grandies nariai. M. Gintautaitės grandis iš kiekvieno ha priklausė daugiau kaip po 200 cnt cukrinių runkelių.

V. Kazlauskas

„MITUVOS“ KOLŪKYJE

„Mituvos“ kolūkio žemdirbiai sparčiai vykdo rudeninį arimą. Nežiūrint nepalankių oro sąlygų, IV laukininkystės brigados kolūkiečiai K. Vanagas, B. Jurevičius, A. Vaitiekūnas ir kt. įvykdo dienes išdirbio normas 110—115 proc. Nuo jų neatsilieka ir kitų brigadų nariai.

U. Šermukšnis

„Mituvos“ kolūkio valdyba, pirmininkas P. Ivanauskas nutarė pradėti sodinti jauną kolūkio sodą. Kolūkio sodas užims 30 ha žemės. Nutarimas vykdomas. Šiuo metu kolūkyje

yra užsodinta 1,5 ha obe-laitėmis ir kitais vaismedžiais.

V. Žedulaitis

Šiemet „Mituvos“ kolūkis išaugino gausų linų derlių. Padedant Virbališkių septynmetės mokyklos moksleiviams, linai buvo nuimti ir iškulti. Šiuo metu vyksta tolimesnis jų apdirbimas. Linų šiaudeliai yra džiovinami džiovykloje, o po to išminami. Gaunamas linų pluoštas. Šiuose darbuose pasižymi E. Dačiulienė, P. Dešrūtė, G. Katelienė, E. Barzdžiukienė ir kitos kolūketės.

V. Kedulas

Šilalės rajono mokyklų mokiniai aktyviai dalyvauja jaunųjų mišrinių ir jaunųjų technikų būreliuose, dažnai daro išvykas į rajono kolūkius ir MTS. Nuotraukoje: Šilalės MTS mechanikas - kontrolierius A. Garbenis supažindina Šilalės vidurinės mokyklos mokinius su nauja MTS technika.

V. Rupšlaukio nuotr.

(ELTA).

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

NUOLAT GERINTI ORGANIZACINĮ DARBĄ

„Artojo“ kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos ataskaitiniame - rinkiminiame susirinkime pranešimą padarė sekretorius A. Zokas. Komjaunimo organizacija, vykdamas partijos ir vyriausybės išskeltus uždavinius, atliko kai kurį vaidmenį stiprinant kolūkių ūkiniu bei organizaciniu atžvilgiais ir keliant kolūkiečių kultūrinį lygį. Tačiau komjaunimo organizacijos darbe buvo ir stambių trūkumų. Kolūkio komjaunimo organizacijos išskaitoje 6 nariai, tačiau iš jų kolūkyje dirba tik A. Gudonis. Komjaunuolės V. Babachina, B. Bakaitytė visai nedalyvauja kolūkinėje gamyboje, ieško lengvų ir pelningų uždarbių iš šalies. Kolūkyje yra daugybė trūkumų tiek gamyboje, tiek organizaciniame darbe, pasitaiko visuomeninio turto grobstymo faktų, bet komjaunuoliai į tai žiūri paviršutiniškai, nekelia jų aikštėn. Komjaunimo organizacija apleido politinį-masinį darbą kolūkiečių tarpe. Dėliaus nuėmimo laikotarpiu

nebuvo iškeliami darbo pirminiai, pamirštas socialistinis lenktyniavimas. Be to, žema drausmė ir pačioje komjaunimo organizacijoje. Komjaunuolė V. Babachina nesilanko į komjaunimo organizacijos susirinkimus, nereguliariai moka nario mokesį.

Komjaunuolė E. Jablonskaitė pažymėjo, kad eilė komjaunuolių, kaip A. Babachina, B. Bakaitytė, Stašys ir kiti, neprenumeruoja ir neskaito jaunimo laikraščių, nesidomi mūsų šalies gyvenimu, nedalyvauja sieninėje spaudoje. Kolūkio komjaunimo organizacija nepalaiko glaudaus ryšio su kolūkio nesajunginiu jaunuimu. Tai rodo ir tas faktas, kad per ataskaitinį laikotarpį į organizaciją nepriimta nė vieno naujo nario. Komjaunuoliai neturi konkrečių įpareigojimų, silpnai kelia savo politinį lygį.

Ataskaitiniame - rinkiminiame susirinkime, išanalizavus organizacijos darbo trūkumus, numatytos gairės kolūkio komjaunimo organizacijos darbui pagerinti.

J. Vilčinskas

Abejinga pažiūra į politinį švietimą

Jau beveik mėnuo laiko, kaip prasidėjo nauji komjaunimo politinio švietimo mokslo metai. Tačiau „Aukštaičių“ kolūkio politinėje mokykloje dar nebuvo nė vieno užsiėmimo. Spalio 15 dienos komjaunimo rajono komiteto biuro posėdyje susidūrus su faktu, jog „Aukštaičių“ kolūkio politinėje mokykloje nepravestas pirmasis užsiėmimas, nes propagandistui Pukėnienei nebuvo duota nurodymų. Biuras priėmė nutarimą, kuriame įpareigojo komjaunimo rajono komiteto instruktorių Kupiškio MTS zonai D. Dešuką politinės mokyklos vadovui suteikti reikiamą pagalbą ir užtikrinti pirmojo užsiėmimo prave-

dimą iki spalio 20 dienos. Deja, biuro narys D. Dešukas pamiršo biuro nutarimą ir į „Aukštaičių“ kolūkį neatvyko.

Tai, kad komjaunimo rajono komiteto darbuotojai nepakankamai rūpinasi jaunimo politiniu švietimu, rodo ir tas faktas, kad „Aukštaičių“ kolūkio politinei mokyklai iki šiol dar neprisiūsta mokomosios medžiagos programa bei orientacinis planas.

Maža paramos propagandistai jaučia ir išseminarų. Seminarai organizuojami retai, nedalykiškai.

LLKJS rajono komiteto pareiža šalinti išskeltus trūkumus.

A. Galinis

Nekomjaunuoliškas elgesys

Palėvenės sviesto gamybos įmonės pirmą komjaunimo organizaciją sudaro 7 komjaunuoliai. Jos išskaitoje yra ir komjaunuolis P. Petrauskas, kuris dirba paruošų inspektoriaus pareigose. Įstaigų ir organizacijų vadovai P. Petrauską pašalindavo iš pareigų už darbo sužlugdymą ir už nuolatinį girtuokliavimą. Paskutinė darbovietė, kurią P. Petrauskas apleido dėl aukščiau minėtų priežasčių, buvo Palėvenės spirito varykla. Tas buvo praeitais metais. Komjaunimo rajono komitetas apsisvarstė komjaunuolio P. Petrausko elgesį, nubaudė jį griežta organizacine bausme, papeikimu su įrašymu į asmens kortelę, ir rekomendavo į Palėvenės sviesto gamyklą.

Iš pradžių viskas ėjosi gerai. P. Petrauskas dirbo sąžiningai, lankė komjauni-

mo organizacijos susirinkimus, mokėjo nario mokesį. Tačiau P. Petrauskui susipažinus su Palėvenės felčeriu-akušerių punkto vedėja L. Maciulevičiūte, jis pateko atsilikusių pažiūrų ir religingos mergaitės įtakon. Petrauskas pradėjo nebelankyti susirinkimų, nebelankė nario mokesčio.

Neseniai įvyko ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas. P. Petrauskas nesiteikė atvykti ir į jį, nors apie susirinkimą buvo pranešta pakartotinai. O komjaunuoliui B. Gražiui atvykus į Petrausko butą, komjaunuolis P. Petrauskas pasislėpė.

Komjaunimo organizacija turi padėti P. Petrauskui tapti pavyzdingu komjaunuoliu, neleisti, kad ir toliau būtų teršiamas šlovingas Lenino Komunistinės Jaunimo Sąjungos nario vardas.

D. Dešukas

Ruošiasi 1955 metų dainų šventei

Tikru kultūrinio židinio kaime tapo „Mituvos“ kolūkio kultūrinės įstaigos. Klube-skaitykloje leidžiamas sienlaikraštis „Tarybinė žemė“. Klubas-skaitykla išpuošta šukiais, įvairiais plakatais bei fotomontažais. Kultūringą kolūkiečių laisvalaikį moka organizuoti kolūkio klubo-skaityklos vedėja komjaunuolė E. Vencutė, — kalba po darbo į klubą susirinkę kolūkiečiai.

Dabartiniu metu klubo-skaityklos vedėja, subūrusi gausų jaunimo aktyvą, pradėjo ruošti 1955 m. dainų šventei. Jaunieji saviveiklininkai jau išmoko keletą liaudies šokių, kaip „Kolūkio pirmininkas“, „Gaidys“ ir kt. Klubo-skaityklos taryba — aktyvi spaudos platintoja. Kiekvieną mėnesį išplatinama kolūkiečių tarpe nemaža egzempliorių laikraščių ir žurnalų, aktyviai organizuojamas masinis-politinis darbas kolūkiečių tarpe.

N. Alyva

Aktyvus spaudos platintojas

Gerai atsiliepia apie laisvą kininkės St. Matekonytės darbą „Aušros“ kolūkio žemdirbiai. Ji visuomet laiku pristato spaudą ir korespondenciją kolūkiečiams. St. Matekonytė neapsiriboja vien spaudos pristatymu. Ji aktyvus spaudos platintojas, agitatorius. Jos aptarnaujamoje brigadoje—50 skaitytojų. Nė vienas iš jų nepalikta be laikraščio, o B. Žlotkus, Petras ir Kazys Lisai turi užsiprenumeravę net po kelius laikraščius ir žurnalus.

M. Jėlys

NAUJOS KNYGOS

STALINAS, J. V. Raštai. T. I. 1901—1907. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1954. 411 p. 10.000 egz. Rb 6,00.

JURGINIS, J. Kaip bažnyčia Lietuvoje gynė išnaudotojų interesus. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1954. 48 p. 10.000 egz. Rb 0,60.

GRINCEVIČIUS, V. ir MIKUCKAS, J. Neišardytų medinių trobesių perkėlimas iš vienkiamų į kolūkines gyvenvietes. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1954. 40 p. 3.000 egz. Rb 0,55.

DUCINSKAS, A. Silosinių kultūrų auginimas ir jų silosavimas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1954. 80 p. 8.000 egz. Rb 1,15.

KRIŠČIŪNAS, J. Bitininkystė. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1954. 525 p. 15.000 egz. Rb 10,40.

ARBUZOVAS ALEKSIEJUS. Klajonių metai. 4 v., 8 pav. drama. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1954. 106 p. 6.000 egz. Rb 2,90.

GORKIS, M. Raštai. 20 t. T. 4. Apysakos, apsakymai, apybraižos. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1954. 655 p. 8.000 egz. Rb 12,00.

(Naudotasi Lietuvos TSR Knygų rūmų biuleteniu).

Dotnuvos valstybinės selekcijos stoties moksliniai darbuotojai išveda naujas bulvių veisles. Respublikoje rajonuotos trys bulvių veislės, išvestos šioje stotyje, — „Pirmūnas“, „Tiesa“ ir „Puntukas“. Nuotraukoje: vyresnysis mokslinis bendradarbis I. Vaznonienė (kairėje) ir direktoriaus pavaduotojas moksliniais reikalais G. Černiauskas apžiūri bulvių selekcinę medžiagą prieš ją nuimant.

I. Baltmano nuotr. (ELTA).

TRUMPOS SKAITYTOJŲ PASTABOS

Kupiškio MTS vyr. inžinierius Barzdžiukas gyvena už 12 km, Kupiškio mieste. Kupiškio MTS direktorius N. Kisliakovas nežinia dėl ko išskyrė mašiną Barzdžiuko vežiojimui į butą ir atgal į darbovietę. Tokiu būdu mašina kasdien suvažinėja po 48 km, o per metus — apie 14,5 tūkstančio km! Šiam reikalui per metus išievojama maždaug 2,5 tonos benzino (skaiciuojant lengvai mašinai „GAZ—67B“).

Drg. Kisliakovas turėtų artimiausiu laiku surasti butą vietoje, o drg. Barzdžiukas — jame apsigyventi. Taip, atrodo, parašyta ir Vyriausybės nutarimuose.

A. Kavaliauskas

„Aukštaičių“ kolūkio I laukininkystės brigados arklų fermos šerikais jau kelinti metai dirba nusėję, kito darbo negalintieji dirbti kolūkiečiai A. Griška ir D. Masilionis. Jie savo darbą atlieka sąžiningai ir stropiai, jų prižiūrimi arkliai yra gerame kūno stovyje.

Tačiau neseniai arklų fermos vedėjas Čėčinas, nežinia kokiais sumetimais, A. Grišką ir D. Masilionį iš darbo atleido.

Keista, kad ir kolūkio valdyba pritarė šiam neteisiam Čėčino sprendimui.

P. Platužas

„Laukų spartuolio“ kolūkio nariui Mukuliui Domui buvo patikėta kumelė su kumeliuku (šiuo arklų jėgą vežė šiaudus pakratoms). Vietoje to, kad sąžiningai prižiūrėti ir saugoti jam patikėtą visuomeninį turta, D. Mukulys prapuldė kumeliuka.

Fermos vedėjas Augulis

Mūsų medžiagos pėdsakais

„Stalino keliu“ 85 (851) numerio straipsnyje po rubrika „Trumpos skaitytojų pastabos“ buvo rašoma, kad „Neries“ kolūkio IV laukininkystės brigados

„Laukų spartuolio“ kolūkio valdyba praneša, kad „Stalino keliu“ Nr. 75 patalpintas straipsnis apie nepatenkinamą I laukininkystės brigados brigadininko Šleivio darbą apsvartytas valdybos posėdyje.

Brigadininkas Šleivys griežtai įspėtas.

apie D. Mukulio nusikaltimą iki šiol nepranešė kolūkio valdybai.

V. Varkulevičius

„Vienybės“ kolūkio III laukininkystės brigadoje yra mineralinių trąšų sandėliai. Juose patalpinti nemažai kiekiai trąšų, likusių nuo rudens sėjos. Tačiau dabar nesirūpinama jų išsaugojimu per žiemą. Sandėlio stogas kiauras, ant trąšų lyja, jos tirpsta. Dideli kiekiai taip laikomų vertingų trąšų jau sugedo, tačiau to nemato nei sandėlininkas Slučkus, nei kolūkio vadovai.

M. Venckus

„Laisvės“ žemės ūkio artelės VI brigadoje pašlijo darbo drausmė. Iki šiolei mišinyje ganosi brigadininko Styros karvė, o brigadininko pavyzdžiu sekdami gano savo gyvulius ir kiti kolūkiečiai. Brigadininkas Styra nesirūpina tinkamu darbų organizavimu kolūkinėje gamyboje. Pats grobsto visuomeninius cukrinius runkelius, iš jų gamina alų. Kodėl kolūkio vadovai nemato padėties šioje brigadoje?

P. Pajuodis

„Juodpėnų“ kolūkyje veršelius prižiūri D. Graibutė, tačiau tikrumoje veršeliai ganosi visada be priežiūros ne tik ganyklose, bet ir po kolūkio žiemkėnų pasėlius. Nors taip ganomi veršeliai neša didelę žalą kolūkiui, tačiau kolūkio vadovai į tai nekreipia dėmesio. Argi nereikėtų susidomėti D. Graibutės darbu?

D. Graibus

Sieninės spaudos apžvalga

Marytės Melnikaitės vardo kolūkyje užmiršta sieninė spauda

Vasaros metu Marytės Melnikaitės v. kolūkyje buvo leidžiamas kovingas kritikinis sienlaikraštis. Jis nuosekliai kovojo su pasitaikančiais trūkumais gamyboje, kėlė juos į aikštę. Nevienas atsilikėlis, darbo drausmės laužytojas sienlaikraščio skiltyse susilaukdavo aštrios kritikos, neviena sieninė spauda atvedė į aktyvų darbą kolūkinėje gamyboje. Sienlaikraščio išleidime dalyvavo visi kolūkiečiai. Čia pasakydavo darbo pirmūnai, neengdavo savikritikos ir atsilikėliai. Sieninė spauda daug padėjo kolūkio valdybai ūkiniame bei organizaciniame darbe.

Tačiau kolūkio sienlaikraštis buvo veiksmingas tol, kol jo išleidimu rūpinosi kolūkio pirminė partinė organizacija, kol sieninei spaudai vadovavo partinės organizacijos sekretorius A. Katinienė. Pastarajai perėjus į kitą darbą, sienlaikraščio išleidimą patikėjus klubo-skaityklos vedėjai E. Dorondovaitėi, sienlaikraščio leidimas nutrūko. Vietoje kovingo sienlaikraščio, ant sienos kabo tuščia lenta.

Gal nėra medžiagos?—Yra. Bet dėl E. Dorondovaitės apsilėidimo, sieninės spaudos neįvertinimo korespondentų pateikiama medžiaga neapdirbama, netaipinama sienlaikraštyje.

Kolūkyje pasitaiko žemės ūkio artelės įstatų pažeidimo faktų, neteisinga pažiūra į visuomeninį turimą, iki šiolei nepasiruošta gyvulių žiemojimui, atskirose brigadose lėtai, neorganizuotai vyksta kūlimo darbai, ne visi arkliai panaudojami rudeninio dirvų arimo darbuose. Šie klaidimai turėtų būti nagrinėjami sieninėje spaudoje, tačiau to kolūkyje nėra.

Tinkamai organizuota, reguliariai, vietiniais faktais paremta sieninė spauda—astriausias ginklas šalinant trūkumus gamyboje, geriausias propagandistas ir agitatorius. E. Dorondovaitėi laikas suprasti sieninės spaudos reikšmę kolūkyje ir nedelsiant organizuoti sienlaikraščio išleidimą. Sieninės spaudos klausimo neturi pamiršti ir kolūkio valdyba. Nuolat kelti jos veiksmingumą—partinės ir komjaunimo organizacijų pareiga.

Didinamas patiekalų asortimentas

Kupiškio vartotojų kooperatyvo arbatinės kolektyvas nuolat gerina savo darbą. Arbatinės dirbantieji siekia, kad būtų didinamas patiekalų asortimentas, įvykdomi ir viršijami gamybiniai planai. Virėja A. Ridikienė per 8 darbo dienas gamybini planą viršijo 1400 rublių sumoje. Tai pasiekta didinant patiekalų

asortimentą ir gerinant maisto kokybę. Zymiai viršijo gamybinės užduoties ir virėja E. Gikienė bei virėjos pavaduotoja Z. Eigirdienė. Aptarnautojos V. Mikucionytė, A. Dambrauskienė, bufetininkės L. Duraite ir S. Remeikaitė kultūringai aptarnauja arbatinės gaminių vartotojus.

J. Jankauskas

Panaudokime parodos dalyvių patyrimą

Kasdien iš Lietuvos į Maskvą išvyksta šimtai ekskursantų į Visasąjunginę žemės ūkio parodą. Parodos lankymas visiems palieka neišdildomą įspūdį. Ekskursantai kruopščiai studijuoja meistrų parodos dalyvių patyrimą tam, kad grįžę sėkmingai pritaikytų jį savajame ūkyje.

Žemiau pateikiame neseniai parodą lankiusio ekskursanto pasakojimą.

Pakelkime gyvulininkystės produktyvumą

Mūsų kolūkis sėkmingai įvykdė metinį visuomeninės gyvulininkystės išvystymo planą, padidinęs visų rūšių gyvulių skaičių. Tačiau su gyvulininkystės produktyvumo kėlimu mes dar smarkiai atsilikame. Kiekvienam šimtui hektarų žemės mes dar nepakankamai duodame pieno, mėsos ir kitų gyvulininkystės produktų. Tuo aš dar kartą įsitikinau, apsilankęs Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje, kur susipažinau su šalies pirmaujančių gyvulininkystės darbuotojų patyrimu.

Lankydamasis Latvijos TSR paviljone, aš atkrei-

V. Babraitis

Eišiškių rajono M. Melnikaitės vardo kolūkio pirmininkas

niau dėmesį ir rimtą kolūkių laimėjimus vystant kiaulininkystę ir paukštininkystę. Latvijos kolūkiečiai dirba tokiomis pat sąlygomis, kaip ir mes, bet kiaulių ir paukščių fermos ten duoda didesnes pajamas. Įžymioji Cesio rajono žemės ūkio artelės „Sarkanais Oktobris“ kiaulininkė M. Fridrichson 1953 metais išaugino iš kiekvienos jai priskirtų 10 motininių kiaulių vidutiniškai po 25 paršelius. Kiaulių ūkis davė artelei 639 tūkstančius rublių pajamų per metus.

Šie laimėjimai pasiekti nuolat stiprinant pašarų

Ariogalos rajono Pagojaus tarybiniam ūkyje kasmet stiprinama sultingųjų pašarų bazė. Šiemet žymiai gausiau užderėjo šakniavaisiai, kurie buvo pasodinti kvadratinio-lizdinio būdu. Pašarinių runkelių derlius gautas vidutiniškai po 600 centnerių. Nuotraukoje: pašarinių runkelių nuėmimas Plembergo skyriuje. Grandininkė R. Feriavičiūtė — Visasąjunginės žemės ūkio parodos dalyvė, gavusi 3 hektarų plote 2,250 centnerių pašarinių runkelių, ir tarybinio ūkio agronomas P. Tamulionis.

M. Ogajaus nuotr. (ELTA).

TRUMPAI

Baigia tipinės vištėdės įrengimo darbus „Juodpėnų“ kolūkio statybininkai. A. Kelnui vadovaujant, statybininkai J. Bukauskas, A. Adomėlis, St. Šilaikis kasdien viršija dienos užduotis.

K. Latvys

Užbaigę cukrinių runkelių nuėmimą „Lukonių“ kolūkio K. Jėčiūtės vadovaujama grandis. Cukrinių runkelių augintojos A. Gnižinskaitė, M. Karazijienė, O. Jėčiūtė išaugino 296 cent cukrinių runkelių iš ha. Visi runkeliai pristatyti į paruoštą punktą, iš lapų pagaminta silos.

V. Žalgaitis

T. Tilvyčio poemą „Usnynė“ aptarė „Mūsų rytojaus“ kolūkio nariai-skaitytojai klubo-skaityklos organizuotame literatūriniame vakare. Kolūkio saviveiklininkai pasirodė scenoje.

J. Minijus

Mokslinės-ateistinės propagandos klausimas pedagogų taryboje

Auklėjant jaunąją kartą, tarybinei mokyklai išskyla atsakingi uždaviniai: nuolat plėsti politinį-aiskinamąjį darbą moksleivių tarpe, naikinti religinių prietarų liekanas jaunuolių sąmonėje.

Varaniškių septynmetės mokyklos mokytojai, susirinkę į eilinį pedagogų tarybos posėdį, numatė eilę tolimesnių priemonių moksleivių sąmoningumui pakelti, kovai su religiniais prietaisais.

Tiesa, šia kryptimi kai kas jau padaryta. Kiekvieną savaitę mokykloje po pamokų organizuojamos mokiniams pasikalbėjimų forma politinės informacijos, kurių metu marksizmo-leninizmo pagrindais aiškinamas gamtos ir visuomenės dėsnių supratimas, gyvybės atsiradimas žemėje, paprasta, mokiniams suprantama forma aiškinami istorinio ir dialektinio materializmo bruožai. Be to, klasių susirinkimuose mokytojai organizuoja pasikalbėjimus su moksleiviais mokslinėmis-ateistinėmis

temomis, kas ugdo mokiniuose materialistinę pasaulėžiūrą.

Pedagogų taryboje pasisakę mokytojai P. Rudzinskas, J. Čaikaitė, A. Galvonaitė, A. Vildžiūnienė ir kiti nurodė, kad mokslinės-ateistinės propagandos stiprinimas yra svarbi mokomojo-auklėjamojo darbo dalis. Tarybos posėdyje numatyta, kad ateityje kas trys savaitės mokytojai paruoš plačią mokslinio-ateistinio turinio paskaitą moksleiviams. Be to, mokyklos biblioteką numatyta papildyti antireliginio turinio knygomis ir brošiūromis. Taip pat bus organizuota moksleivių antireliginė konferencija, iš anksto paruošiant referatus. Mokytojai išipareigojo pamokų metu dar labiau ugdyti mokiniuose ateistinius jausmus.

Nėra abejonės, kad, sustiprinus mokslinį-ateistinį darbą, pagerės mokykloje ir mokomasis-auklėjamasis darbas.

Mokytojas St. Žemaitis

Užduotys įvykdytos pirma laiko

Palėvenės sviesto gamybos įmonės dirbantieji metinį paruoštą planą per devynius mėnesius įvykdė 110 procentų. Pieno separavimo punktų vedėjai B. Buzas, A. Graičiūnaitė, P. Juodzevičienė ir kiti užduotis įvykdė 160—180 procentų.

Gerų darbo rodiklių atsiekė ir įmonės gamybinė brigada (meisteris-technologas St. Kvitnickis). Per šių metų devynius mėnesius sviesto pagaminta 11 tonų daugiau, negu numatyta metiniame plane. Visas pagamintas sviestas tik aukštos kokybės. Priesviesto gamybos labai gerai dirba M. Kastko, M. Jonuškaitė ir kiti.

Įmonės dirbantieji, taupydami žaliavą bei medžiagas, davė valstybei 62 tūkstančius rublių viršplaninių sankaupų, per paskutinius tris mėnesius sumažino produkcijos savikainą 8,8 procento.

B. Gražys,

P. Petrauskas

Palėvenės sviesto gamybos įmonės paruošų inspektorius

te, mes panaudosime bulvių ir grikių gausių derlių meistrų sukaupą patyrimą. 200 centnerių bulvių derliai iš hektaro dideliuose plotuose—jau nebe retenybė Pamaskvio, Ukrainos, Baltarusijos laukuose. Tie derliai ypač padidėjo, kai kolūkiai ėmė diegti kvadratinį-lizdinį bulvių sodinimo būdą.

Pas mus derliai dar menki, mes dar lėtai diegiame priešakinę agrotechniką bulvių auginimui. Nuo ateinančių metų mūsų kolūkis šios vertingos kultūros pasėlių plotą padidins iki šimto hektarų. Sodinsime daugiausia veislines bulves, bet greta atkakliai diegsime pagerintą vietinę veislę, kurios bulvienojai iki pat bulvių nukasimo lieka žali ir tuo būdu tinkami silosavimui.

Mūsų rajone auginama daug grikių, tačiau mes dar esame smarkiai atsilikę nuo pirmaujančių kolūkių šios kruopinės kultūros derlių atžvilgiu. Paviljone „Grūdai“ aš mačiau Čerkasų srities Špolos rajono Lenino vardo kolūkio stendą. Šioje žemės ūkio arte-

lėje iš hektaro gaunama po 20 centnerių grikių. Grikliai sėjami po geriausių priešėlių, jų pasėliai papildomai tręšiami mineralinėmis trąšomis, praktikuojamas dirbtinis papildomas apdulkinimas, kurį atlieka bitės. Derliui nuimti panaudojami kombainai. Visa tai ir mes galime padaryti ir padarysime—padidinsime grikių gamybą.

Didelį įspūdį man padarė stendas, kuriame pasakojama apie žinomojo Mогоилово srities Kirovo rajono kolūkio „Rasviet“ pasiekimus ir priešakinį patyrimą. Užtenka pasakyti, kad piniginės pajamos iš vieno hektaro ariamos žemės pernai čia sudarė 3.169 rublius. Piniginės kolūkio pajamos 1953 metais sudarė 10.131 tūkstančio rublių sumą.

Visasąjunginės žemės ūkio parodos aplankymas kiekvienam mūsų yra nuostabi priešakinio patyrimo mokykla. Dabar reikia visa tai, ką ten esame matę, ryžtingai diegti į kolūkinę gamybą.

(ELTA).

DAUGIAU VAISMEDŽIŲ IR VAISKRŪMIŲ KOLŪKIŲ SODUOSE

Lietuvos TSR turi gana palankias sąlygas sodininkystei. Todėl vyriausybė sodininkystei kreipia didelį dėmesį: tam tikslui skiria didelius kreditus, organizuoja sodų dekadą, steigia vaismedžių - vaiskrūmių medelynus (respublikoje yra 15 medelynų), ruošia sodininkystės specialistus ir kt. Žemės ūkio ministerijos Medelynų valdybos medelynuose kasmet išauginama nemaži kiekiai vaismedžių-vaiskrūmių ir dekoratyvinių medelių sodinamosios medžiagos. Tokiu būdu, respublikos kolūkiams ir tarybiniams ūkiams susidaro visos galimybės užveisti kuo didesnius sodus.

Prieš užveisiant didesnį sodą, pirmiausia reikalinga parinkti atitinkamą vietą. 15–30 ha sodui vieta gali būti surasti kiekviename kolūkyje. Parenkant sodui vietą reikia kvieisti patyrusį agronomą.

Sodui geriau tinka kiek nuolaidi (10–12 laipsnių) į pietus, pietų vakarus ir pietų rytus dirva. Tokia dirva geriau saulės įšildoma ir teikia geresnes vaismedžių augimui ir derėjimui sąlygas. Nuolaidumas į šiaurę ir rytus mažiau tinkamas. Lygumos, ypač daubos pavidalo žemumos, irgi mažiau tinkamos. Tokiose vietose ilgiau stovįs vanduo kenkia sodo vystymuisi, jį dažniau puola grybelinės ligos, nuo ko sodo augalai pradeda nykti.

Sodams geriausiai tinka vidutinio sunkumo dirva: lengvi priemoliai, priemoliai su laidaus molio ir priemolio podirviu.

Parinkus sodui geriausią vietą, reikalinga visą plotą išplanuoti ir apsodinti užuovėjinėmis juostomis. Atvirose vėjams vietose, apsaugai nuo didesnių vėjų, reikalinga sodinti 2–3 ir net 5 eilių juostas, ypač nuo šiaurės rytų ir vakarų

vėjų. Užuovėjinės užtvaros (juostos) dažniausiai užsodinamos liepomis, klevais, gluosniais, topoliais, eglėmis. Užuovėjos sandarumui padidinti dar sodinama lazdynai, geltonosios akacijos, alyvos, vyšnios ir slyvos.

Parinktoje sodui vietoje reikalinga per trejetą metų palaipsniui gilinti arimą ir gausiai tręšti mėšlu, durpėmis, mineralinėmis trąšomis ir, atitinkamai pagal žemės rūkštingumą, — kalkėmis. Į numatytą sodui plotą patartina porą metų prieš sodinant sodą sėti vienmetes žoles — lubiną ir kt., jas užariant žaliai trąšai. Palaipsniui tręšiama ir gilinama sodui žemė iki 50 cm. Taip pagilintame ir tręštame žemės plote galima sodinti visokius vaismedžius ir vaiskrūmius.

Kolūkiniai didesni sodai geriausiai sodinti kvadratinėje, o ne šachmatinėje tvarka, nes būna patogesnis mechanizuotas sodo tarpelių apdirbimas. Obelims ir kriaušėms geroje žemėje atstumas 10x8 m, vidutinio gerumo žemėje — 8x6 metro.

Rudenį reikalinga aptvarkyti jau turimus sodus, juos apvalant nuo sausų šakų, samanų, liemenis pabaltinant, o visą žemę patręšiant mėšlu ir mineralinėmis trąšomis. Mėšlą ir mineralines trąšas į žemę įterpti užariant, o prie pat kamieno sukasant kastuvu, kad nepalikėtų žolės bei šiukšlių, kuriose dažniausiai veisiasi įvairūs kenkėjai ir graužikai.

Išmėtytus kolūkio sodelius sukaupiant į vieną masą, reikalinga visu stropumu siekti, kad per tokia operaciją nesužlugdžius suaugusių ir, vaisius vedančių vaismedžių. Sausgusius vaismedžius perkelti į kitą vietą, geriausia paruošimo darbus atlikti pavasarį. Tam tikslui 55–100 cm spinduliu nuo liemens iška-

samas aplinkui griovelis ir čia pasitaikiusios visos šaknys atkertamos, peiliu aplyginamos, ir vėl griovelis užverčiamas, užpilant kompostine ar mėšline žeme, nesant to, — geresne paviršutino daržo žeme. Taip paruoštą vaismedį paliekame augti iki rudens. Rudenį kasame jau už to griovelio ir vaismedį iškeliamame jau su žymia dalimi naujų šaknų, kurį rudenį ir sodiname paruoštas duobes. Apie 20 metų amžiaus obelys ir kriaušės buvo persodinamos pereitų metų rudenį ir šių metų pavasarį Dumbavos vaismedžių-vaiskrūmių medelyne. Prigijimas gautas 100 proc. Darbas buvo atliekamas sekančiais: nuo vaismedžio liemens 60 cm spinduliu buvo kasami 70–80 cm grioviai, užtiktos šaknys nukirstos, ir tokiu būdu vaismedžiai išversti. Čia pat buvo nuplauta du trečdaliai visų šakų, ir vaismedžiai nuvežti į paruoštas duobes ir pasodinti užpilant geresne daržo paviršiaus žeme. Kad vėjas vaismedžio neišjudintų iš šaknų, 70 cm atstume nuo kamieno buvo įsmeigti trys kuolai, prie kurių buvo vaismedis pririštas šiaudais. Pasodintas vaismedis gausiai palietas vandeniu ir užmulčiuotas 15 cm storio perpuvusiu mėšlo sluoksniu. Nors pavasaris buvo gana sausas, ir palietas tik du kartus, bet visi vaismedžiai prigijo ir davė 40–50 cm ūgius*.

A. Čeponas

Dumbavos vaismedžių-vaiskrūmių medelyno sodin.-agronomas

*) Dumbavos vaismedžių - vaiskrūmių medelynas kviečia visus mišrininkus, pionierius ir moksleivius prisidėti prie sodininkystės išplitimo, padedant rinkti vaismedžių (kultūrinių ir laukinių) obelių ir kriaušių sėklas. Už vieną kilogramą surinktų sėklų medelynas moka 100 rub.

RINKIME METALO LAUŽĄ

Nepaliaujamas pramonės vystymasis mūsų šalyje, spartus žemės ūkio mechanizavimas reikalauja daug spalvotojo ir juodojo metalo. Greta gausių metalo rudynų, aprūpinančių gamyklas, svarbią vietą užima metalo laužas, kuriam pridėjus palyginti nedaug darbo, gaunamas pilnavertis metalas automobilių, traktorių, žemės ūkio ir kitų mašinų gamybai. Todėl metalo laužo surinkimas, jo paruošos yra valstybinės svarbos uždavinys, kurį vykdančiam neturi likti nuošalyje nė vienas imonė, įstaiga, nė vienas tarybinis darbuotojas.

Daugelis rajono imonių vadovų pilnai suprato metalo laužo rinkimo reikšmę vystant šalies liaudies ūkį ir tam skyrė reikiamą dėmesį. Pavyzdžiui, Kupiškio valstybinio malūno, Subačiaus malūno, rajono sveikatos apsaugos skyriaus,

Palėvenėlės sviesto gamybos imonės, Šepetos durpių-kraiko fabriko dirbantieji jau surinko ir pristatė nemažus kiekius metalo laužo, įvykdė metines jo rinkimo užduotis.

Tačiau, paėmus visumoje, rajone silpnai vyksta metalo laužo paruošos. Eilė imonių, įstaigų, organizacijų, kolūkių dar blogai organizuoja juodojo ir spalvotojo metalo laužo surinkimą. Štai, Kupiškio rai-koopsąjungos paruošų kontora (direktorius Buivydas) juodojo metalo laužo surinkimo užduotį įvykdė vos 60 proc. Dar blogiau čia renkamas spalvotas metalas. Visai pamiršo metalo laužo rinkimą Kupiškio tarprajoninės gyvulių paruošų ir atpenėjimo kontoros vadovai. Gausus šios įstaigos darbuotojų kolektyvas iki šiol nesurinko nė kilogramo metalo laužo. Gausu juodojo ir spal-

votojo metalo laužo mašinų - traktorių stotyse, kolūkiuose, bet čia silpnai organizuotas jo rinkimo darbas. Ypatingai silpnai rajone vykdomas spalvotojo metalo laužo surinkimas.

Imonių, kolūkių, MTS partinės ir komjaunimo organizacijos bei tarybinis aktyvas šiuo klausimu privalo sustiprinti agitacinį darbą, išaiškinti metalo laužo surinkimo reikšmę mūsų šalies socialistiniam žemės ūkiui ir pramonei, pasiekti, kad artimiausiu laiku visi kolūkiai, MTS, imonės, įstaigos ir organizacijos ne tik įvykdytų, bet ir viršytų juodojo ir spalvotojo metalo laužo surinkimo užduotis.

J. Kusta

„Glavytorcvetmei“ respublikinės valdybos tarprajoninis igaliotinis

A. Kolesnikovas

„Glavytorcvetmei“ respublikinės valdybos tarprajoninis igaliotinis

PRANEŠIMAS

apie rudeninį arimą, grūdinių kultūrų kulimą, silosų pagaminimą ir sėklų supylimą
1954 m. lapkričio 10 d. (procentais)

En. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rudeninis arimas	Iškulta grūdinių kultūrų	Pagaminta silosų	Supilta vasarinių grūdinių kultūrų sėklų
1	M. Melnikaitės v.	67,6	33,3	58,6	—
2	„Pirmūnas“	58,7	26,6	86,6	4,7
3	„Juodpėnai“	50,8	28,6	80,0	—
4	„Lukonys“	44,1	59,6	62,5	45,1
5	„Palanga“	42,8	35,5	96,1	18,7
6	„Adomynė“	42,4	36,4	*	11,7
7	„Mūsų rytojui“	42,0	64,9	*	2,6
8	„Artojas“	38,6	26,9	62,0	—
9	„Laisvė“	34,0	56,0	90,8	11,3
10	„Aukštaičiai“	32,2	36,2	73,4	34,0
11	„Mituva“	31,4	39,6	*	33,7
12	„Žalgiris“	31,2	29,4	24,3	—
13	Mičiurino v.	28,9	37,2	*	—
14	„Bugailiškiai“	28,2	50,5	*	9,4
15	„Vėžionys“	27,6	46,2	*	55,7
16	„Laukų spartuolis“	27,6	30,8	90,6	—
17	„Vienybė“	26,8	41,7	*	26,6
18	„Pakupys“	25,2	24,3	59,0	—
19	„Ateitis“	24,6	28,0	*	—
20	„Skodinyš“	22,0	22,5	56,1	7,3
21	„Vedrupys“	19,7	42,3	55,3	—
22	„Sakalas“	18,3	48,8	24,4	22,0
23	„Neris“	17,6	30,6	*	49,7
24	„Aušra“	17,3	27,9	43,3	—
25	„Pirmoji vaga“	14,8	38,3	*	61,2
26	„Stalino keliu“	14,1	26,5	*	16,3
27	„Šetekšna“	13,8	21,9	62,6	—
28	„Nemunas“	12,6	21,9	*	—
Viso:		30,5	35,8	95,1	14,1

* Įvykdė planą

Plano komisija

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

INDĖLIAI TAUPOMOSIOSE KASOSE PADEDA
TOLIAU VYSTYTI TSRS LIAUDIES ŪKĮ

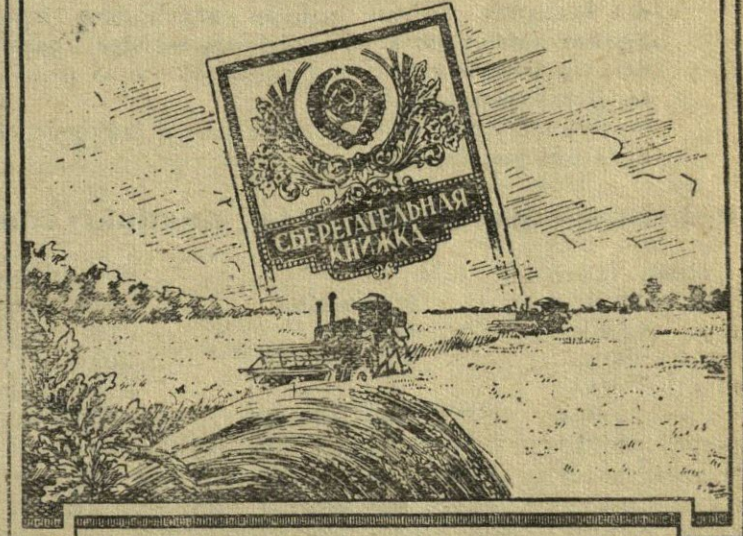
TAUPOMOSIOS KASOS:

PRIMA INDĖLIUS iki pareikalavimo, termininius, išlošiamuosius, sąlyginius ir į einamąsias sąskaitas;

IŠDUODA INDĖLIUS pirmuoju indėlininkų pareikalavimu;

PERVEDA INDĖLIUS indėlininkų pavedimu iš vienos taupomosios kasos į kitą.

IŠDUODA IR APMOKA AKREDITIVUS

LAIKYKITE PINIGUS TAUPOMOSIOSE KASOSE

Taupomosios kasos yra visuose TSRS miestuose ir rajonuose

Pil. Novogrodskaitė - Švec - Švecini Antanui, Antano s., kienė Elena, Kazimiero d., gyv. Kupiškyje, Zuntės gt. 8. gyv. Kupiškyje, Janonio gt. Byla bus žiurima Kupiškio G. išskėlė ištuokos bylą pil. rajono liaudies teisme.